

Rett flis på rett sted

Fliser er praktiske og dekorative, og de passer nesten hvor som helst. Det vanskeligste er å velge riktig flis til riktig sted. Hvilke farger, utseende og størrelse på fliser skal du velge?

Interiørarkitekt Wenche Aurland anbefaler å tenke litt på rommets størrelse og karakter før en går til innkjøp av fliser. Hun gir oss noen gode råd som kan hjelpe til i beslutningsprosessen:

Høyde og bredde å fliser er ganske logisk. Liggende, rektangulære fliser forlenger rommet og gjør det gjerne litt bredere. Men, rommet blir også litt lavere i høyden, og motsatt med horisontale fliser. Det siste er sjelden en ser, vet ikke helt om jeg har sett det faktisk. Farge på flis er som med maling. Lyse farger forstørrer og mørke farger gjør rommet optisk mindre. Du kan markere formen på flis med kontrastfarge på fugene, men med små fliser virker dette rotete og mye ruter forminsker rommet. Vær litt forsiktig med å bryte opp med ulike flisestørrelser. Det blir vanskelig å finne balanse i rommet hvis det blir for mange størrelser. Mye kontraster i små rom er ikke å anbefale, slik som mange ulike type fliser, mosaikk og farger. Jo færre varianter, glansgrader og farger jo bedre resultat. Det er ikke nødvendig med store fuger selv om en har store fliser. Velger du store fliser med små fuger virker rommet mye større. Når du velger fliser så husk på at det som regel skal være møbler i rommet. Belysningen er også viktig for flisevalget. Blanke fliser reflekterer lyset og det gjør det vanskelig å lyssette rommet. Matte fliser sluker lyset, - og det gjør mørke fliser også. Dette er viktig å huske på, spesielt i badrom hvor en som regel ikke har store vinduer. Hvis det er vindu på badrommet blir det helst dekket til. En tommelfingerregel på bad er å bruke lyse fliser på grunn av lyset. En veggbord gjør rommet lavere og forkorter veggene. Uansett flisetype og farge er det anbefalt å bruke en fugemasse som går ton-i-ton. Vær oppmerksom på at ved å bruke to ulike flisetypen og samme fugemasse, vil resultatet bli veldig forskjellig. Hvordan en oppfatter rommet kommer an på hvordan farger og fliser en bruker.

Flisetyper og egenskaper

De fleste flis- og klinkertyper produseres av leire, legges i former, tørkes og brennes. Kan legges som de er, eller glasseres. Fliser klassifiseres etter formingsmetode, vannabsorbasjon (porøsitet), frostbestandighet, og slitestyrke (PEI). Porøsiteten i flisene og underlaget påvirker i høy grad herdetid og fargeegenskaper i den ferdige fugen. Jo mer porøst underlag og fliser er, desto hurtigere herding og svakere fug. 0,01 % vannabsorbasjon innebærer at flisen er svært tett, som igjen gjør den vanskelig å lime. Suger underlag og fliser ujevnt over en flate, kan dette resultere i "flammende" farger i fugemassen.

Våtpressende fliser produsert av leire gir relativt porøst gods og har en vannabsorbasjon, som oftest mellom 0-6 %. Klinkerfliser forekommer både glasserte og uglasserte og brukes hovedsakelig til gulv.

Granittkeramikk har ekstremt lav porøsitet. Vannoppsug ligger ofte mellom 0,01-0,5%. Vanligvis uglasserte, men forekommer også glasserte og polerte. Produseres i store formater med svært god målnøyaktighet. Brukes på store gulv og utvendig.

Leirefliser og "terracottafliser" har ofte høy porøsitet. Vannabsorbasjonen er normalt 6-10%, men kan også være helt opptil 20%. Leirefliser er uglasserte, og har en rustikk karakter med relativt lav målnøyaktighet.

Mosaikk er glasserte eller uglasserte klinkerfliser i mindre format. Montert på nett eller i kartong i form av ark. Mosaikk som er i konstant berøring av vann (for eksempel i basseng eller våtrom i offentlige miljøer), skal være montert på papp/plastfolie.

Glassmosaikk er lik mosaikk, men produsert av glass!

(Kilde: Storeys of Lancaster)

Gjør jobben selv

Beregn mellom 5 - 10 % svinn på flisene (NB! Skjevheter synes bedre på gulv enn vegg). De fleste butikker refunderer pengene for uåpnede pakker med fliser og materiell. For å få en idé om hvordan rommet skal bli går det an å bruke rom-design programmene som mange leverandører har på nettet.

Disse fører produktene

Storeys of Lancaster tlf 63 84 68 20